

มูลเหตุการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน

The cause of increase in NPLs of farmers in Mae Charim, Nan Province

ชญาดา ตื้อกันทะ^{1*}และบุญเลิศ จิตรมณีโรจน์²

Chayada Tuekantha^{1*} and Boonlert Jitmaneeroj²

¹นักศึกษาหลักสูตร กลุ่มวิชาการเงิน, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพฯ

¹Finance program student, Faculty of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce. Bangkok

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

²Assistant Professor, Ph.D., Department of Business Administration, University of Thai Chamber of Commerce

*Corresponding author, E-mail: tuekantha.cha@gmail.com

บทคัดย่อ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป รายได้และรายจ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร รวมทั้งเพื่อศึกษาสาเหตุของการเป็นหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในเขต อ.แม่จริม จ.น่าน โดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ลูกหนี้สินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน จำนวน 95 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยใช้ คะแนนค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์มูลเหตุแห่งการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และหาแนวทางแก้ไข

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย อายุประมาณ 45 – 60 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำเกษตรที่ 21- 30 ปี มีรายได้จากการเกษตร ที่ 100,000 - 150,000 บาท และมีรายได้นอกภาคการเกษตร ที่ 1-50,000 บาท มีรายจ่ายอยู่ที่ 100,000 – 150,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนใกล้เคียงกับรายได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการค้างชำระหนี้กับธนาคาร ในส่วนของภาระหนี้สิน และมูลเหตุของการเป็นหนี้ ผลการศึกษาพบว่ามูลเหตุหลักของการเป็นหนี้เกษตรกรมาจากภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและรายได้ไม่เพียงพอ ปริมาณผลผลิตตกต่ำ คุณภาพผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ต่ำไม่มั่นคง รายจ่ายครัวเรือนสูง และประสบปัญหาภัยแล้งหรือน้ำท่วม ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเพิ่มของหนี้ NPLs ในเขต อ.แม่จริม จ.น่าน

คำสำคัญ: หนี้ค้างชำระ , NPLs

Abstract

In an independent study on The cause of increase in NPLs of farmers in Mae Charim, Nan Province. The objective of the study were to explore general information, Income and household expenses of farmers As well as to study causes of overdue debt of farmers, BAAC customers In Mae Charim, Nan Province. The sample group used in the study was 95 loans of all types of BAAC Bank in Mae Charim, Nan Province. Data were collected by questionnaires by using mean scores and standard deviations. In the analysis of demographic identity data In order to analyze the causes of non-performing debt and find solutions

The study of general information of the farmers who gave the information was male, aged between 45-60 years and had a marital status. Percentage of primary school graduates and 21-30 years of experience in agriculture, earning between 100,000 – 150,000 baht and having non-agricultural income at 1-50,000 baht. Expenses are between 100,000 - 150,000 baht, which is similar to income. It is one of the causes of debt with the bank. The results show that the main cause of debt to farmers comes from increased expenses and insufficient income. The amount of output is low, the product quality is low. High production costs and product prices low. Income is not stable, High household expenses and experiencing drought or flooding Resulting in an increase in NPLs in Mae Charim, Nan Province.

Keywords: loan, Non-Performing Loan

บทนำ

การดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร การให้สินเชื่อหรือกู้ยืมเงิน ถือเป็นธุรกรรมที่สำคัญที่สุดของธนาคาร ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลัก ธนาคารจะได้ผลตอบแทนในรูปค่าธรรมเนียมในการให้บริการ และดอกเบี้ยที่ได้รับจากการให้สินเชื่อ ธนาคารจึงมีการเร่งปล่อยสินเชื่อเพื่อเป็นการสร้างรายได้ และหากำไรให้แก่ธนาคาร ซึ่งการเร่งปล่อยสินเชื่อนั้น หากการพิจารณาสินเชื่อเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ อาจส่งผลให้เรียกเก็บหนี้คืนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระ และกลายเป็นปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

นอกจากการปล่อยสินเชื่อที่ไม่มีคุณภาพแล้ว ปัญหาหนี้สินเกษตรกรในปัจจุบัน ก็เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบไม่ว่าจะเป็นการลงทุนผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลถึงรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจในภาคการเกษตรของประเทศเป็นอย่างมาก เมื่อมีปัญหาเรื่องรายได้ และหนี้สิน ทำให้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้จะ

มีการแก้ปัญหาหนี้สินของรัฐบาลต่าง ๆ แต่การแก้ปัญหาส่วนใหญ่เป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ยั่งยืน เกษตรกรยังคงเป็นหนี้สินเหมือนเดิม

ในส่วนของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการปล่อยสินเชื่อที่ไม่ประสิทธิภาพ รวมถึงปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ทำให้เกิดหนี้ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้(NPLs) เพิ่มมากขึ้น ธนาคารจึงต้องมีการสำรองเงินหนี้สงสัยจะสูญ หรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น หากธนาคารมีการสำรองหนี้สงสัยจะสูญจำนวนมาก ก็จะส่งผลกระทบต่อรายได้ และกำไรของธนาคารที่ลดลง จนส่งผลถึงการดำเนินงานของธนาคารขาดทุน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องและความมั่นคงของธนาคารได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร รายได้ รายจ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร และ มูลเหตุของการเป็นหนี้ค้ำชำระของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในเขตอ.แม่จรม จ.น่าน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขต อ.แม่จรม จ.น่าน โดยนำแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎี

1. นโยบาย 7C (C's)
2. นโยบาย 5P (P's Policy)
3. การจัดชั้นหนี้ลูกค้า (Classification)
4. การประเมินความเสี่ยง
5. มูลเหตุในการค้ำชำระหนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวปัทมา คูทอง (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน:กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุคคลที่อยู่ในความอุปการะ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ ระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือ สัดส่วนเงินผ่อนชำระต่อรายได้ รายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน สัดส่วนภาระหนี้ที่เหลือต่อวงเงินกู้ ส่วนวงเงินกู้ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งนางสาวอัจฉราพร ลาภา (2553) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า การดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน)ระหว่างปี พ.ศ.2547-พ.ศ.2552 มีแนวโน้มการให้

สินเชื่อลงลงอย่างต่อเนื่อง จากการที่ธนาคารได้เพิ่มความระมัดระวังและการควบคุมคุณภาพการให้สินเชื่อที่ดีขึ้น มีการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่ดีส่งผลให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารลดลง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในไตรมาสที่ผ่านมาและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อีกทั้งนางสาวสมพร ทองลอย (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้หนี้ที่เคยปรับปรุงโครงสร้าง กลับมาเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) พบว่า สาเหตุที่มีการย้อนกลับมาเป็นหนี้ NPLs ได้แก่ ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ มีหนี้สินนอกระบบที่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง การพิจารณารายได้ รายจ่ายของ ลูกหนี้ไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ การติดตามผลการผ่อนชำระไม่มีความต่อเนื่อง สาเหตุเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลบ่อย นอกจากนี้ภาวะเศรษฐกิจและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ย้อนกลับมาเป็นหนี้ NPLs ในขณะที่นายหัสติน อัครพงษ์สวัสดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาต๋อยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ว่า ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า แหล่งที่มาแห่งรายได้ และรายได้สุทธิต่อครัวเรือนเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยผู้ที่มีรายได้จากภาคเกษตรกรรมควบคู่กับนอกภาคเกษตรกรรมมีโอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง และเกษตรกรที่มีรายได้ต่อครัวเรือนที่สูงขึ้นจะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ในขณะที่ตัวแปรอื่นไม่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นลูกหนี้สินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน ที่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้ข้อมูลลูกหนี้ในฐานะข้อมูลในระบบงานสินเชื่อของธนาคาร ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนลูกหนี้แต่ละประเภทของ ธ.ก.ส.สาขาภูเพียง เขตอำเภอแม่จริม

ประเภทหนี้	ต.แม่จริม	ต.หนองแดง	ต.หมอมือง	ต.น้ำปาย	ต.น้ำพาง	รวม
ไม่ค้างชำระ	299	442	253	263	264	1,521
หนี้ 0 – 3 เดือน	78	64	43	38	27	250
หนี้ NPLs	19	16	16	28	23	102
รวม	396	522	312	329	314	1,873

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้จะกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากลูกหนีสินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร ธ.ก.ส.ในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน จำนวน 95 ราย โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 10 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยที่

n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1,873}{1+1,873(0.10)^2}$$

$$n = 94.93$$

ดังนั้น ในการศึกษานี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 95 ตัวอย่าง โดยจะใช้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตำบลแม่จริม	จำนวน	20	ราย
ตำบลหนองแดง	จำนวน	20	ราย
ตำบลหมอเมือง	จำนวน	15	ราย
ตำบลน้ำปาย	จำนวน	20	ราย
ตำบลน้ำพาง	จำนวน	20	ราย
รวมทั้งหมด		95	ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้แบบสอบถามจำนวน 95 ชุด ประกอบด้วย คำถามเปิด และคำถามปิด แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 รายได้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร

ตอนที่ 3 หนี้สินทั้งหมด และมูลเหตุการณเป็นหนี้สินของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกร เกี่ยวกับแนวทางการลดหนี้

วิธีการวิเคราะห์

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถาม แล้วจึงจัดทำรหัสข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 รายได้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 หนี้สินทั้งหมดวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มูลเหตุการเป็นหนี้สินของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น มาแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66 คะแนน หมายถึงระดับความคิดเห็นน้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33 คะแนน หมายถึงระดับความคิดเห็นปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00 คะแนน หมายถึงระดับความคิดเห็นมาก

นอกจากนี้ยังนำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ เข้ามาวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่เป็นมูลเหตุในการเป็นหนี้สินทั้งหมด ตามความคิดเห็นของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของเกษตรกร เกี่ยวกับแนวทางการลดหนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการประมวลความรู้โดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล คือ การใช้วิธีการเปรียบเทียบ โดยการนำข้อมูลมาเทียบเป็นปรากฏการณ์ มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้โดยการสังเกตหรือรวบรวมข้อมูลได้หลาย ๆ อย่าง แล้วนำมาแยกตามชนิด นำมาเปรียบเทียบกัน และสรุปผลออกมา

ผลการศึกษา

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ศึกษารายได้และรายจ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร และเพื่อศึกษามูลเหตุของการเป็นหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้าธ.ก.ส. อ.แม่จริม จ.น่าน โดยการศึกษาครั้งนี้จะกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากลูกหนี้สินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน จำนวน 95 ราย โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane การเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร พบว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.9 อันเนื่องมาจากเพศชายส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว และผู้ขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าธนาคารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุประมาณ 45 – 60 ปี ร้อยละ 71.6 แสดงให้เห็นว่าเป็นวัยที่อยู่ในวัยทำงาน และเป็นแรงงานสำคัญในการผลิตทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 89.5 และ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 69.5 อันเป็นผลมาจากครอบครัวของเกษตรกร ทำอาชีพเกษตรกรมาตั้งแต่ดั้งเดิมส่งผลให้ตัวเกษตรกรเองต้องเข้ามาเป็นแรงงานให้กับครอบครัวของตัวเอง เกษตรกรเอง อีกทั้งฐานะทางบ้านไม่

เอื้ออำนวยต่อการศึกษาคือ และมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรที่ 21- 30 ปี ร้อยละ 32.6 ในส่วนของรายได้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร จากการศึกษพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครอง 11-20 ไร่ ร้อยละ 42 ซึ่งมีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง และมีพื้นที่ทำการเกษตร 11-20 ไร่ ร้อยละ 44.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล ได้ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ตนเองครอบครองอย่างเต็มพื้นที่ ในการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีรายได้จากการเกษตรที่ 100,000 - 150,000 บาท เป็นร้อยละ 40 เป็นผลมาจากพื้นที่ทำกินที่มีขนาดน้อยลง เนื่องจากการลดพื้นที่บางส่วนจากที่ดินทำกิน มาจัดเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย จึงทำให้ขนาดพื้นที่ที่ดินทำกินลดน้อยลง เมื่อมีที่ดินทำกินน้อยลงจึงส่งผลให้ รายได้ในภาคการเกษตรน้อยลง ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้นอกภาคการเกษตรที่ 1 - 50,000 บาท เป็นร้อยละ 72.6 แสดงให้เห็นว่า นอกจากการประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลักแล้ว ผู้ให้ข้อมูลยังมีการประกอบอาชีพอื่น เช่นการรับจ้างค้าขายซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นฤดูกาลผลิต เกษตรกรจะออกไปทำอาชีพรับจ้าง เพื่อรายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง และมีรายจ่ายครัวเรือนมีรายจ่ายอยู่ที่ 100,000 - 150,000 บาท ร้อยละ 36.8 ซึ่งเป็นจำนวนใกล้เคียงกับรายได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการค้างชำระหนี้กับธนาคาร โดยรายจ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายในการศึกษาของบุตร ค่าบริโภคในครัวเรือน และค่าลงทุนในการเกษตรแต่ละฤดูกาล

ในส่วนของหนี้สินทั้งหมด และมูลเหตุของการเป็นหนี้สินของเกษตรกร พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีหนี้เฉพาะหนี้ในระบบร้อยละ 91.6 สาเหตุในการเป็นหนี้ เนื่องจากการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและรายได้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 32.6 ซึ่งเป็นสาเหตุหลักทำให้เกิดหนี้ และสอดคล้องกับผลการสำรวจข้อมูลที่รายจ่ายมีค่าใกล้เคียงกับรายรับทำให้ลูกหนี้เกษตรกรเป็นหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สิน มีหนี้สินที่กี่ยี่สิบมีจำนวนลดลงร้อยละ 50.5 อันเนื่องมาจากลูกหนี้มีการชำระหนี้ และไม่กู้หนี้สินเพิ่มเติม เนื่องจากไม่อยากมีหนี้สินเพิ่มขึ้นจากเดิม และอยากชำระหนี้สินให้หมดโดยเร็ว ซึ่งมีวัตถุประสงค์กู้เงินมาเพื่อทำการเกษตร ร้อยละ 82.1 เนื่องจากการทำการเกษตรแต่ละครั้งลูกหนี้เกษตรกร จะต้องมีการลงทุนในการทำการเกษตรเป็นเงินจำนวนมาก รายได้ที่ได้รับมานั้นก็หมดไปกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือนจึงทำให้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะมาใช้ในการลงทุน จึงต้องมีการกู้เงินเพื่อไปลงทุนทำการเกษตร ลักษณะการชำระหนี้สินต่อปีของเกษตรกรพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.3 มีการชำระหนี้สินต่อปี อยู่ที่ 1 - 50,000 บาท ซึ่งลูกหนี้เกษตรกรมีจำนวนเงินกู้ค้างกับธนาคารแตกต่างกันออกไป และทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่กู้ยืมมา โดยส่วนใหญ่ยังค้างเพียงบางส่วน มีลักษณะการชำระคืนเป็นบางส่วนอันเนื่องมาจากประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง ประสบภัยธรรมชาติ ผลผลิตได้รับความเสียหาย และมีลูกหนี้เกษตรกรบางส่วนชำระทั้งหมดตามงวดชำระหนี้

ในส่วนของการศึกษาด้านมูลเหตุการเป็นหนี้สินของเกษตรกร ตามความคิดเห็นของเกษตรกรพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามูลเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างที่มีสาเหตุมาจากปริมาณผลผลิตตกต่ำคุณภาพผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ต่ำไม่มั่นคง รายจ่ายครัวเรือนสูง และ ประสบปัญหาภัยแล้งหรือน้ำท่วม ซึ่งเป็นมูลเหตุหลักที่เกษตรกรผู้ให้ความคิดเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเป็นหนี้ของการเกษตร ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เหตุผลของการเป็นหนี้ของเกษตรกร ตามความคิดเห็นของเกษตรกร

เหตุผลของการเป็นหนี้ของเกษตรกร ตามความคิดเห็นของเกษตรกร					
ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ไม่มีที่ดินทำกิน / ที่ดินไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ	95	1	3	1.66	.724
ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ / ดินไม่เหมาะแก่การประกอบอาชีพ	95	1	3	1.79	.683
ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	95	1	3	1.99	.765
ขาดแคลนแรงงาน/ค่าจ้างสูง	95	1	3	1.64	.743
ขาดแหล่งเงินทุน / เงินทุนไม่เพียงพอ	95	1	3	2.01	.765
ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ	95	1	3	1.69	.716
ปริมาณผลผลิตตกต่ำ/คุณภาพผลผลิตต่ำ	95	1	3	2.43	.709
ไม่มีอาชีพเสริม	95	1	3	1.92	.767
ต้นทุนการผลิตสูง	95	1	3	2.69	.637
ราคาผลผลิตตกต่ำ	95	1	3	2.87	.419
รายได้ต่ำ/ไม่มั่นคง	95	1	3	2.87	.419
รายจ่ายครัวเรือนสูง	95	1	3	2.57	.558
มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน	95	1	3	1.85	.699
ประสบปัญหาภัยแล้ง/น้ำท่วม	95	1	3	2.76	.477
ขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มราคาผลผลิต	95	1	3	1.68	.829
ขาดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของชุมชน	95	1	3	1.79	.770
ขาดการส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐ	95	1	3	2.01	.644

จากการสัมภาษณ์ลูกค้าในส่วนของคุณคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งสัมภาษณ์ลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระ จำนวน 15 ราย จากการสัมภาษณ์ลูกค้าให้ข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ให้ธนาคารช่วยลดภาระจากการชำระหนี้ทั้งการพักชำระต้นเงินและดอกเบี้ยให้ เนื่องจากในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาหนี้ลูกค้าได้ประสบภัยแล้ง และเพลี้ยข้าวโพดระบาดอย่างรุนแรง ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเป็นอย่างมาก ลูกค้าต้องลงทุนในการปลูกพืชถึง 2 ครั้ง ทำให้ลูกค้าต้องเสียเงินค่าลงทุนในการปลูกพืชถึง 2 ครั้งในรอบปี และผลผลิตที่เสียหายอย่างหนัก ทำให้เกิดสถานะขาดทุน จึงไม่

สามารถชำระหนี้ธนาคารได้ตามกำหนด อีกทั้งลูกค้ามีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง จึงเสนอแนะให้ทางธนาคารช่วยเหลือในด้านการพักชำระหนี้ให้ เพื่อที่จะมีค่าลงทุนในรอบการผลิตถัดไปอีกด้วย

2. เสนอแนะให้รัฐบาลช่วยชำระหนี้สินให้ เนื่องจาก ลูกค้าประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว แต่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง รายได้ที่มาจากเกษตรเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ เนื่องจากในระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น ลูกค้าเกษตรกรใช้วิธีการแก้ปัญหาหนี้สินโดยการกู้เงินเพื่อมาชำระหนี้ และนำเงินกู้ที่เหลือไปลงทุนทำการเกษตรเพิ่มเติม ทำให้หนี้สินที่มีอยู่นั้นพอกพูนขึ้นมาเรื่อย ๆ จนไม่สามารถชำระหนี้สินได้ ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระเพิ่มมากขึ้น

3. อยากให้ทางธนาคารและรัฐบาลช่วยส่งเสริมไม่ว่าจะเป็นส่งเสริมต่างๆ ทั้งด้านการส่งเสริมด้านความรู้ การรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และอยากให้ช่วยจัดหาตลาดเพื่อขายสินค้า การเกษตร และการแปรรูปในการเพิ่มมูลค่าสินค้าด้านการเกษตรเพื่อเป็นการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ ยังพบสาเหตุของปัญหามีหลากหลายสาเหตุ ทั้งตัวเกษตรกรลูกค้าที่มีพฤติกรรมบิดพลิ้ว และเข้าใจผิดเกี่ยวกับการกู้เงินธนาคารที่คิดวงชำระเฉพาะเงินต้น ไม่ได้นำดอกเบี้ยมาคิดในงวดการชำระด้วย ส่งผลให้ลูกค้าเตรียมเงินมาชำระกับธนาคารไม่เพียงพอ สิ่งแวดล้อม ทั้งมาจากพนักงานขาดการอธิบายผลิตภัณฑ์สินเชื่อบริการของธนาคาร เช่น ลักษณะเงินกู้ประเภทต่างๆ และวิธีการชำระหนี้ให้แก่ลูกค้าเกษตรกร และ ทางด้านสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติ โรคระบาด และศัตรูพืช เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่าน พบว่ามูลเหตุหลักของการเป็นหนี้เกษตรกรมาจากภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและรายได้ไม่เพียงพอ ปริมาณผลผลิตตกต่ำ คุณภาพผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ต่ำไม่มั่นคง รายจ่ายครัวเรือนสูง และประสบปัญหาภัยแล้งหรือน้ำท่วม ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเพิ่มของหนี้ NPLs ในเขต อ.แม่จริม จ.น่าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขต อ. แม่จริม จ.น่านพบว่า การเพิ่มขึ้นของหนี้สินเกษตรกรมาจากทางด้านรายได้และด้านผลผลิต ในด้านรายได้และค่าใช้จ่ายเกษตรกรส่วนใหญ่พบปัญหา รายได้ไม่เพียงพอและไม่มั่นคง ภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รวมไปถึงรายจ่ายครัวเรือนสูง ส่วนทางด้านผลผลิตทางการเกษตรก็ประสบปัญหา ปริมาณผลผลิตตกต่ำ คุณภาพผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ และ ประสบปัญหาภัยแล้งหรือน้ำท่วม ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเพิ่มของหนี้ NPLs ในเขต อ.แม่จริม จ.น่าน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเสนอแนวทางเลือกการแก้ไขการเพิ่มของหนี้ NPLs ในเขต อ.แม่จริม จ.น่าน ดังนี้

ธนาคารควรมีการติดต่อกับลูกค้าในรายที่มีปัญหาค้าง 0 – 3 เดือน ก่อนที่จะเกิดหนี้ NPLs เพื่อสอบถามให้ทราบถึงปัญหาของการค้างชำระ และช่วยแก้ไขปัญหให้กับเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมือของธนาคารเข้ามาแก้ปัญหาของลูกค้าให้เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นที่มีสาเหตุมาจากปริมาณผลผลิตตกต่ำคุณภาพผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ต่ำไม่มั่นคง รายจ่ายครัวเรือนสูง และ ประสบปัญหาภัยแล้ง หรือน้ำท่วม ซึ่งเป็นมูลเหตุหลักของการเป็นหนี้เกษตรกรธนาคารควรมีการช่วยเหลือ ทางด้านการให้ความรู้และช่วยจัดการแผนทางการเงินให้กับเกษตรกร ธนาคารควรมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อเข้ามาให้ความรู้แก่เกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรกรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง การจัดหาตลาดเพื่อขายสินค้าการเกษตร และการแปรรูปในการเพิ่มมูลค่าสินค้าด้านการเกษตรเพื่อเป็นการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น และธนาคารควรทบทวนวัตถุประสงค์ของการกู้เงินของลูกค้านำไปใช้วัตถุประสงค์หรือไม่ เนื่องจากการใช้เงินกู้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป็นปัญหาส่วนหนึ่งในการก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้าง และ จัดทำการแก้ไขให้ความเข้าใจอธิบายถึงระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สินเชื่อให้ครอบคลุมแก่เกษตรกร และชักจูงทำความเข้าใจกับพนักงานให้มีความรัดกุมในการอนุมัติสินเชื่อ เพื่อลดการใช้เงินกู้แบบผิดวัตถุประสงค์ที่นำไปสู่การใช้เงินกู้โดยไม่ก่อให้เกิดรายได้ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกค้านักเกษตรกรไม่มีรายได้มาชำระ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาด้านตัวลูกค้าเกษตรกรเท่านั้น จึงอาจไม่สามารถสะท้อนผลของการเพิ่มขึ้นของหนี้ NPLs ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่จริม จ.น่านได้ครบทุกด้าน จึงเสนอแนะให้ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มาจากตัวพนักงานสินเชื่อ และข้อมูลทางธนาคารที่ให้แกลูกค้าเกษตรกรด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน สามารถนำข้อมูลไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง และครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

- ปัทมา คูทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน:กรณีศึกษา ธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฝ่ายสินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. ม.ป.ป. คู่มือการปฏิบัติงานสินเชื่อตาม ข้อบังคับฉบับที่ 35 ว่าด้วยการให้กู้เงินและการออกหนังสือค้ำประกัน. ม.ป.ท.
- หัสติน อัครพงษ์สวัสดิ์. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สมพร ทองลอย (2553). ปัจจัยที่ส่งผลให้หนี้ที่เคยปรับปรุงโครงสร้าง กลับมาเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs). วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

อัจฉราพร ลาภา. (2553). การวิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด

(มหาชน). การศึกษาค้นคว้าอิสระ ,ศ.ม. สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.

_____. ม.ป.ป. คู่มือการปฏิบัติงานสินเชื่อด้านเกษตรกร เล่ม 3 ว่าด้วยการดำเนินงานหลังการให้กู้เงิน.
ม.ป.ท.